

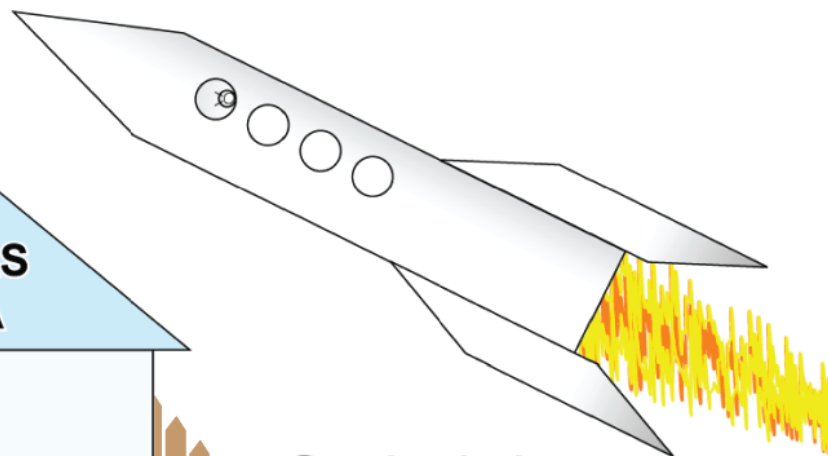
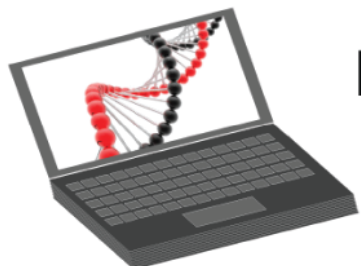
Ekspertu ideju forums

Dace Namsone

18.08.2015.

Radošums

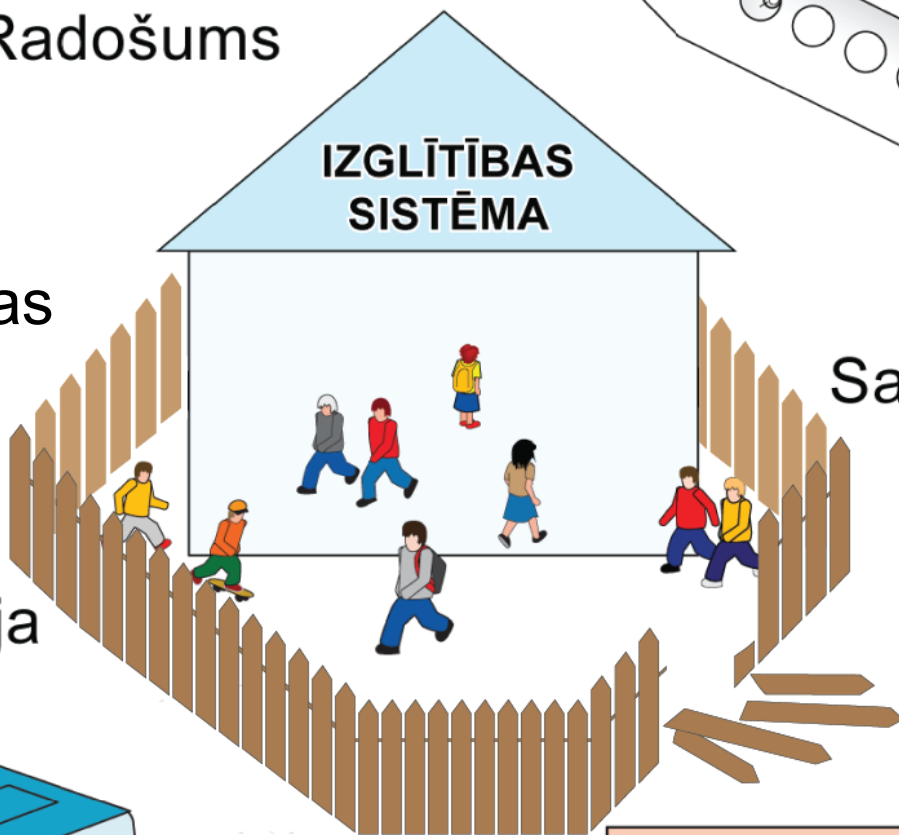

IZGLĪTĪBAS
SISTĒMA

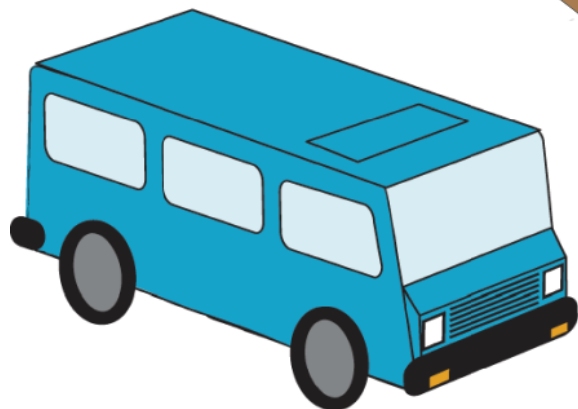
Tehnoloģijas

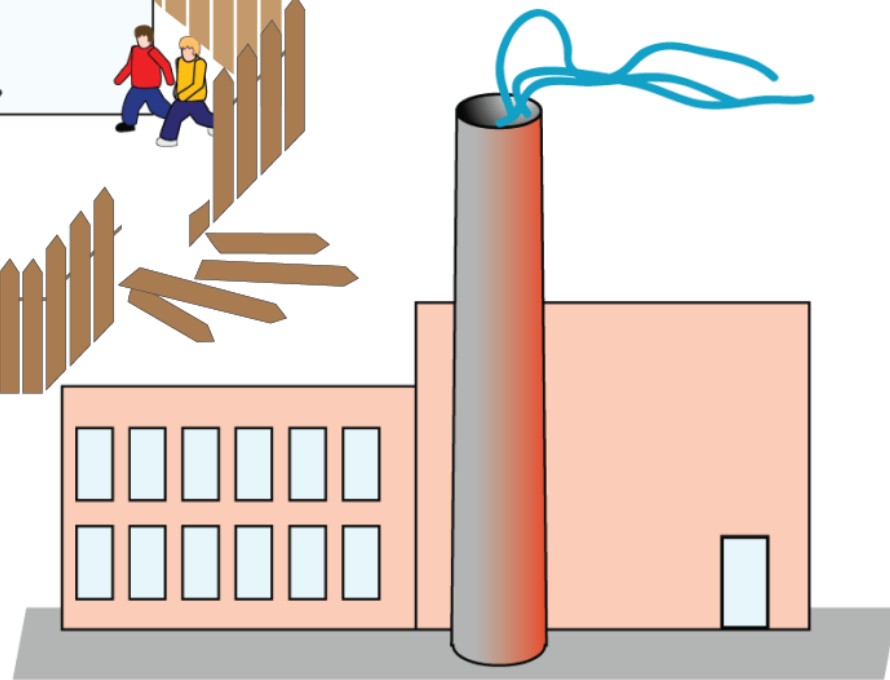
Sadarbība

Komunikācija

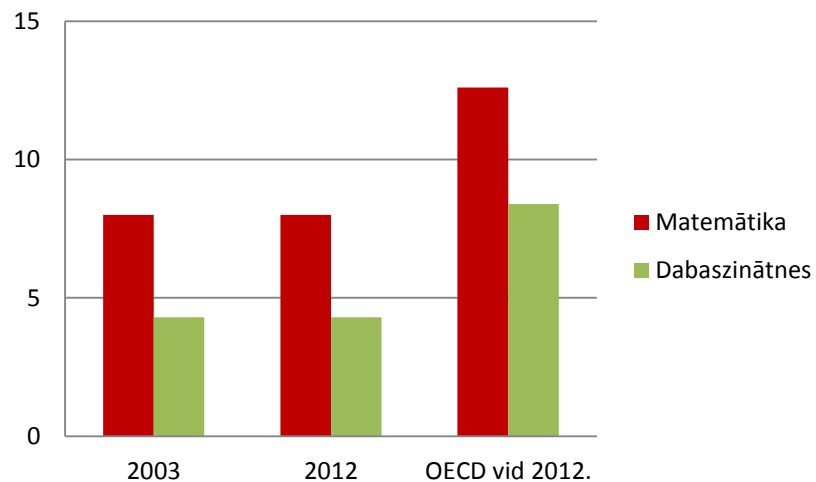
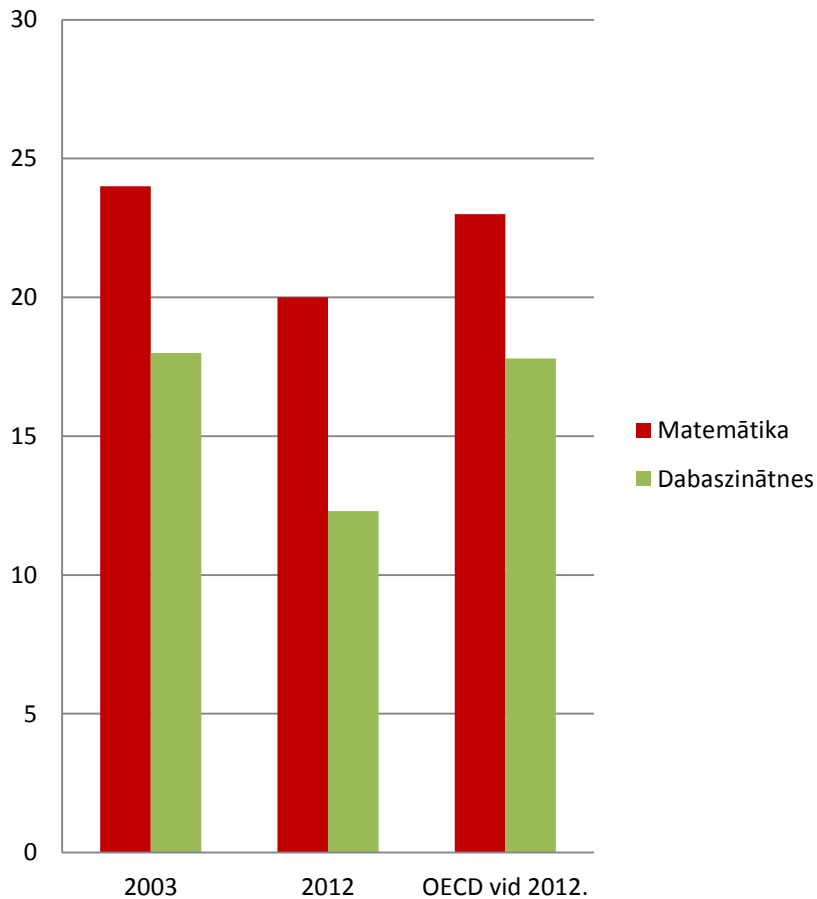
Domāšana

Latvijas skolēnu rezultātu dinamika OECD PISA - cik % skolēnu sniegums atbilst

1.līmenim un ir zem pirmā līmeņa

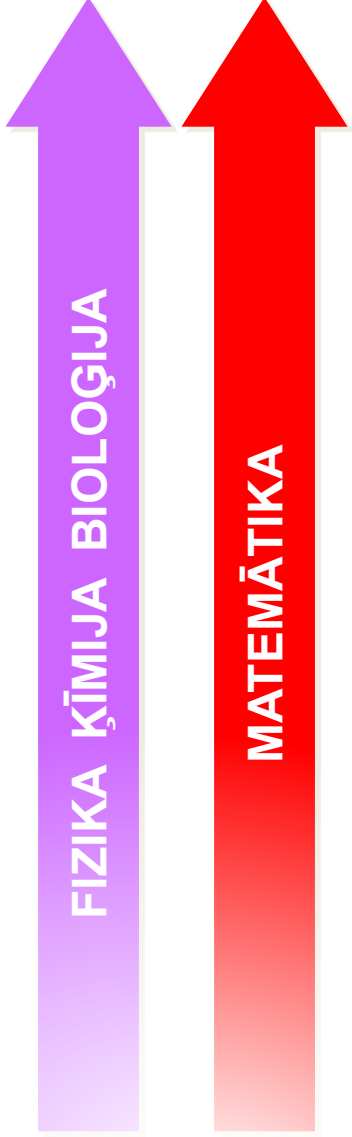
augstākajiem līmeņiem - 5.un 6.

PAMATPRASMES

KO?

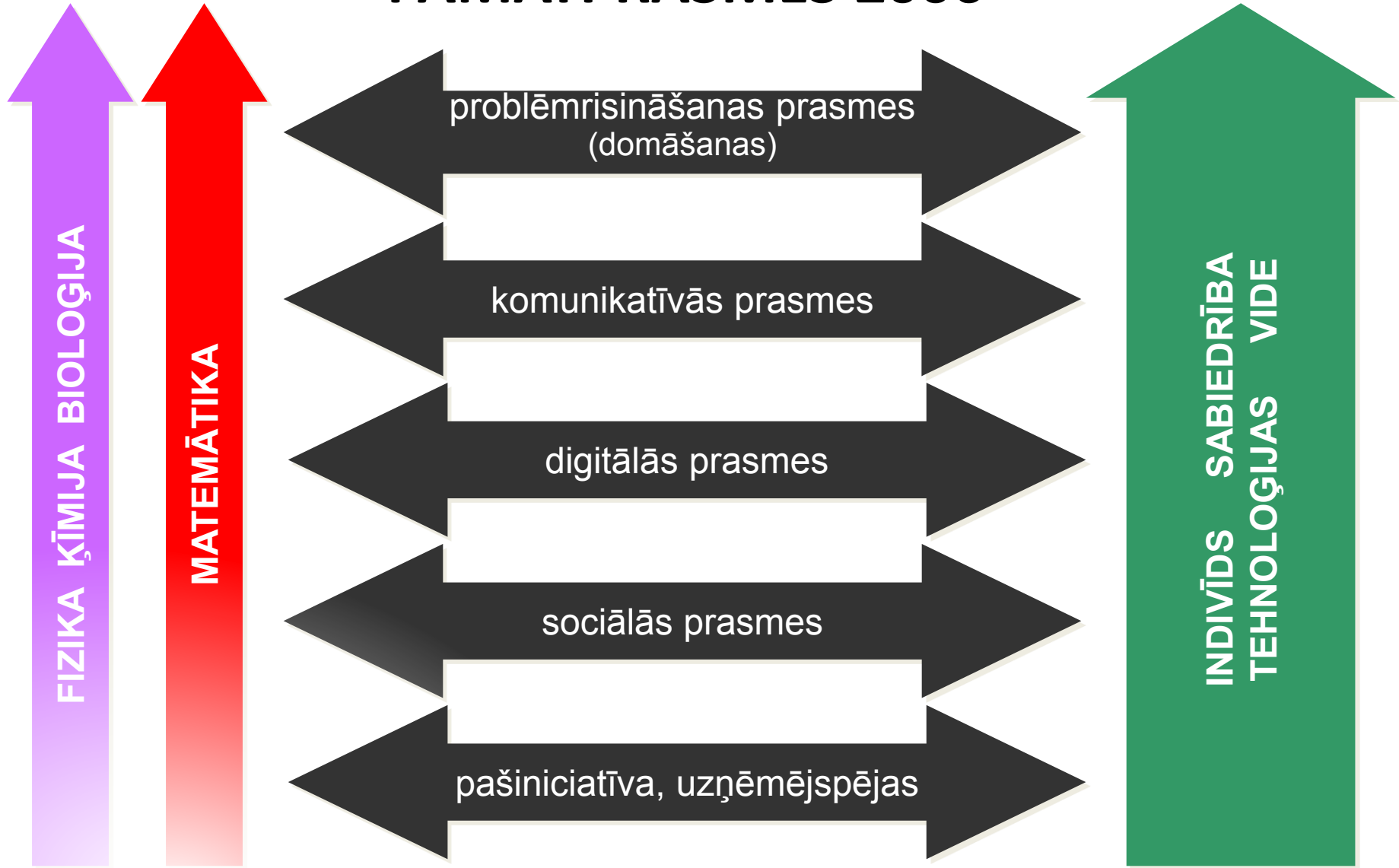

KĀPĒC?

Zinātne

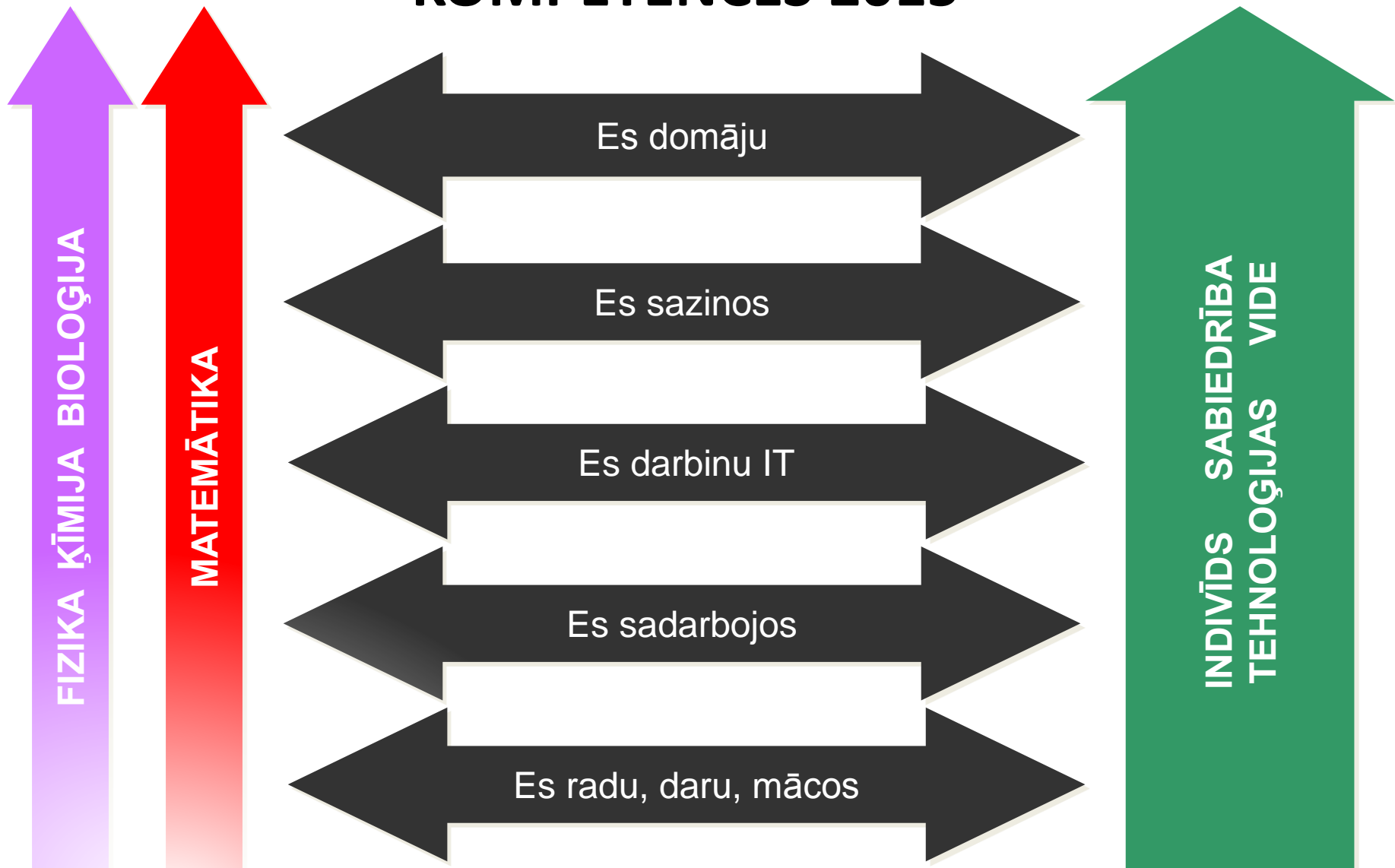
PAMATPRASMES 2006

Zinātne

INDIVĪDS SABIEDRĪBA
TEHNOĻĪJAS VIDE

KOMPETENCES 2015

Zinātne

21. GADSIMTA PRASMES

PRATĪBA

*lieto pamatprasmes
ikdienas situācijās*

Lasītprasme

Matemātiskā prasība

Dabaszinātniskā izpratība

Digitālā prasība

Finansu prasība

Kultūras un pilsoniskā
prasība

KOMPETENCE

*risina kompleksas
Problēmas*

Kritiskā domāšana/
problēmrisināšana

Radošums

Komunikācija

Sadarbība

RAKSTURS

*darbojas mainīgā
vidē*

Zinātkāre

Iniciatīva

Neatlaidība

Piemērošanās spēja

Līderība

Sociālā un kultūras
apzināšanās

Skolotāja ietekmes novērtējums (0.4)

Mācīšana

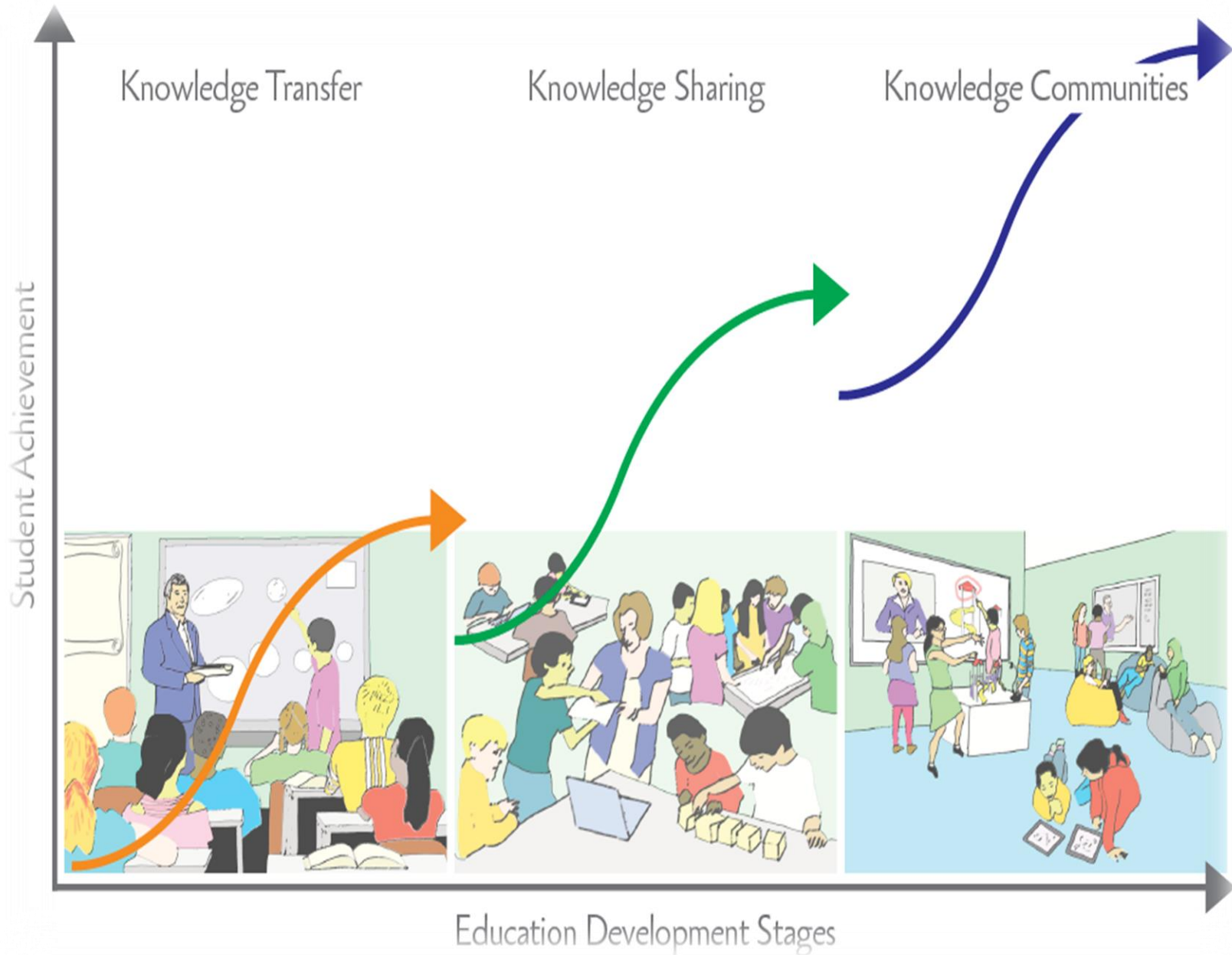
- Izziņas stratēģijas, kas palīdz mācīties 0.74
- Atgriezeniskā saite 0.72
- Metakognitīvās stratēģijas 0.67
- Mācīšanās sadarbojoties 0.59
- Izaicinošu mērķu izvirzīšana 0.56
- ...
- Mājas darbi 0.29
- Individualizēta mācīšana (konsultācijas) 0.20

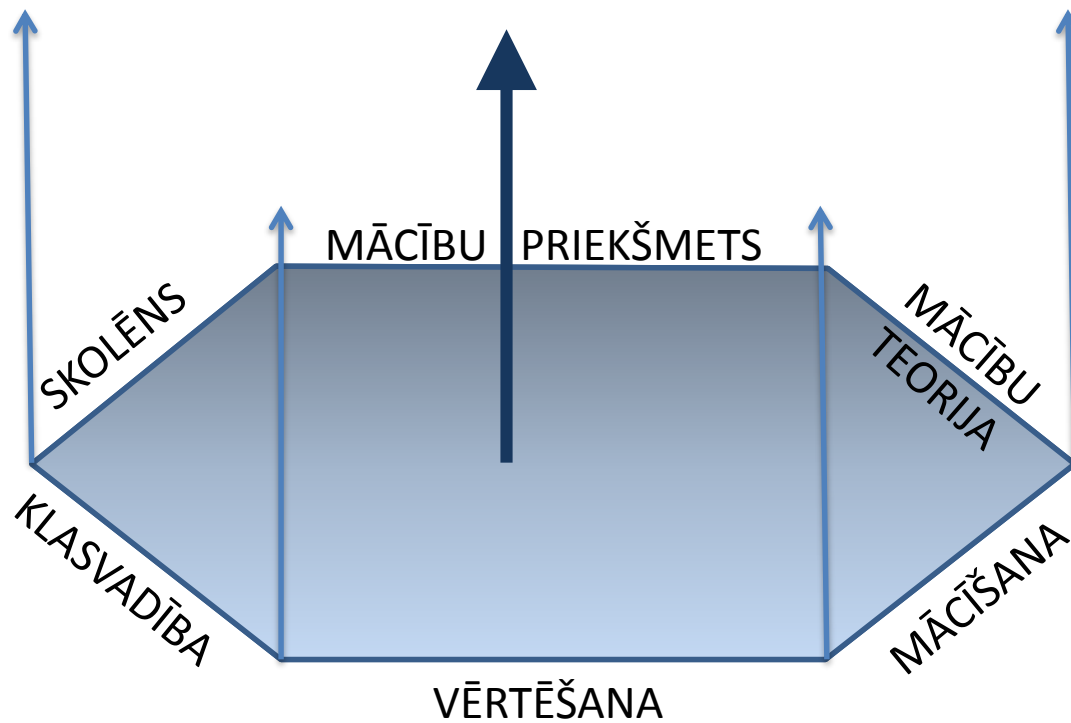
Skolotāja «spēks»

- Stratēģiskā skaidrība 0.75
- Skolotāja – skolēnu sadarbības attiecību veidošana 0.72
- Skolotāja profesionālā pilnveide 0.62
- Skolotāja gaidas par skolēnu veikumu 0.43
- ...

(Hattie J.)

Professional Development

Kas iesācējam
palīdz kļūt
par meistarū?

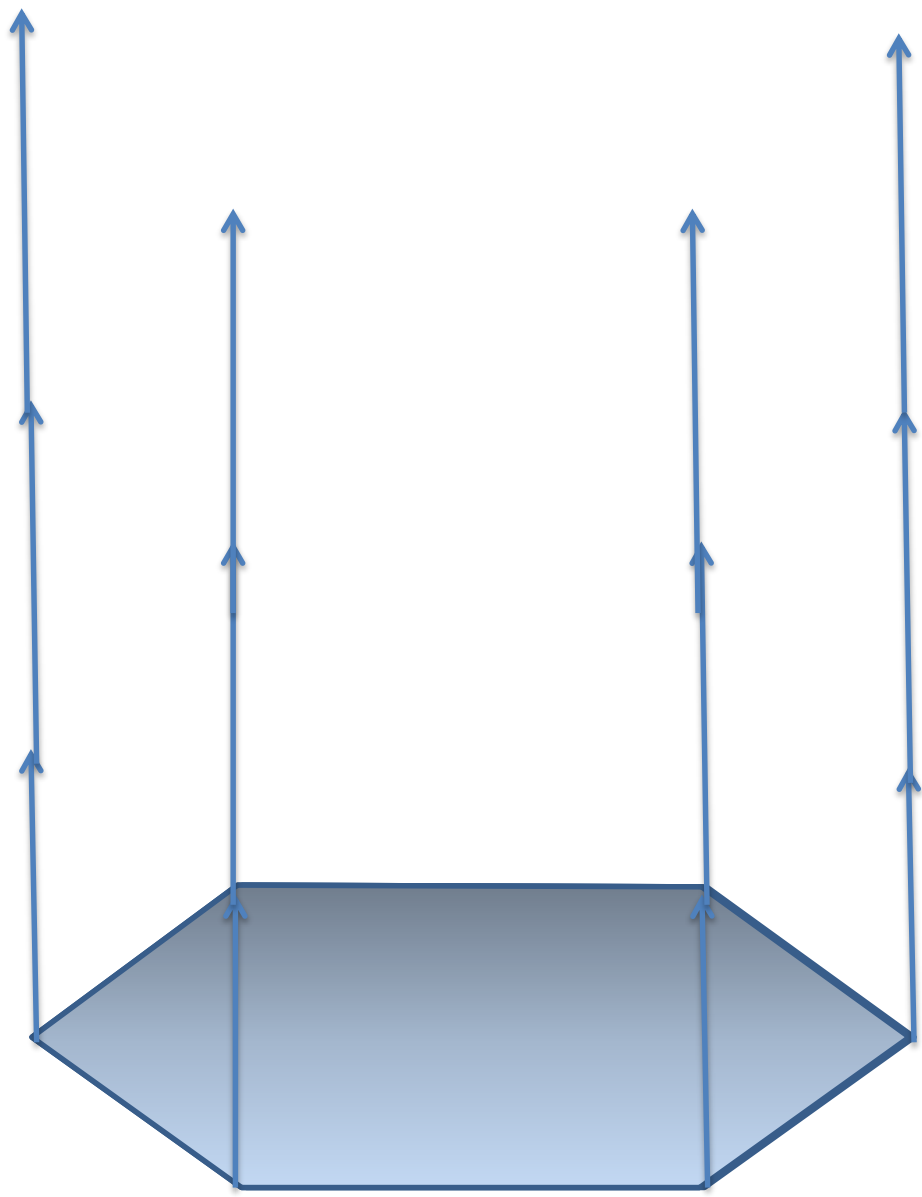
"Es zinu – es daru"

Esperta līmenis

Profesionāls līmenis

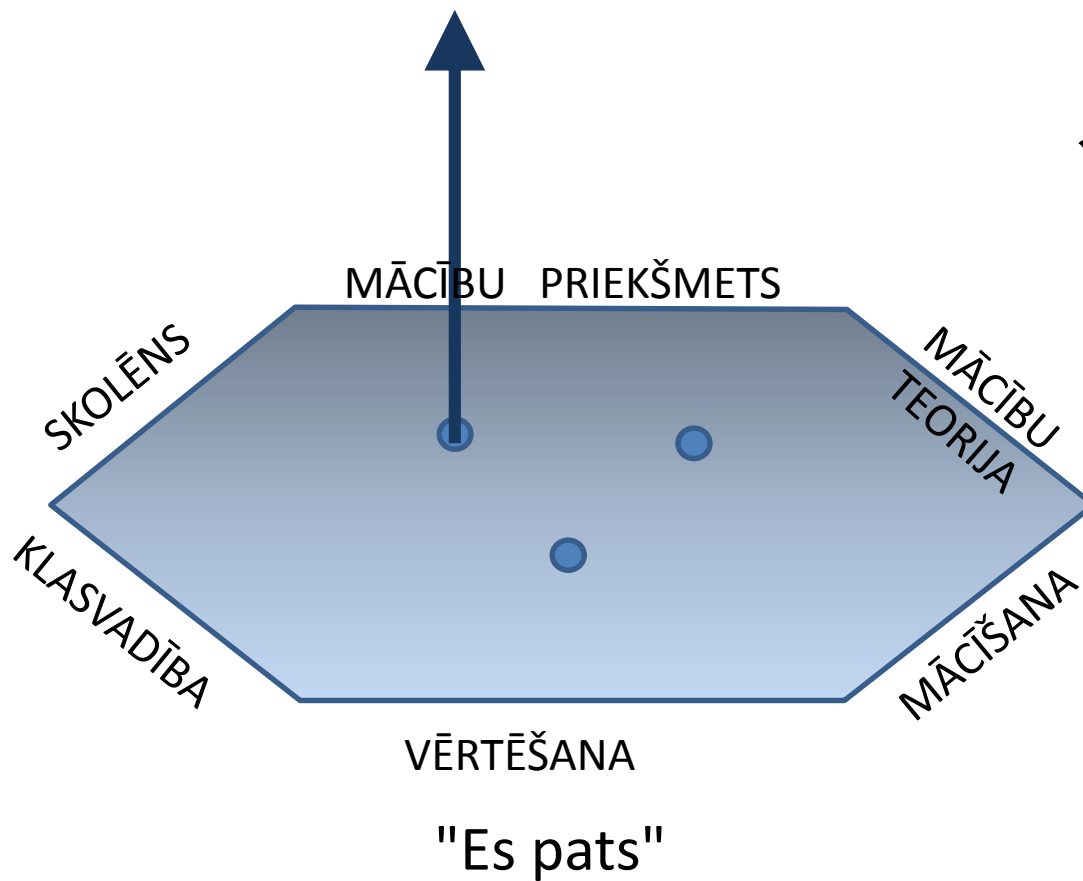
Pamata līmenis

Iesācēja līmenis

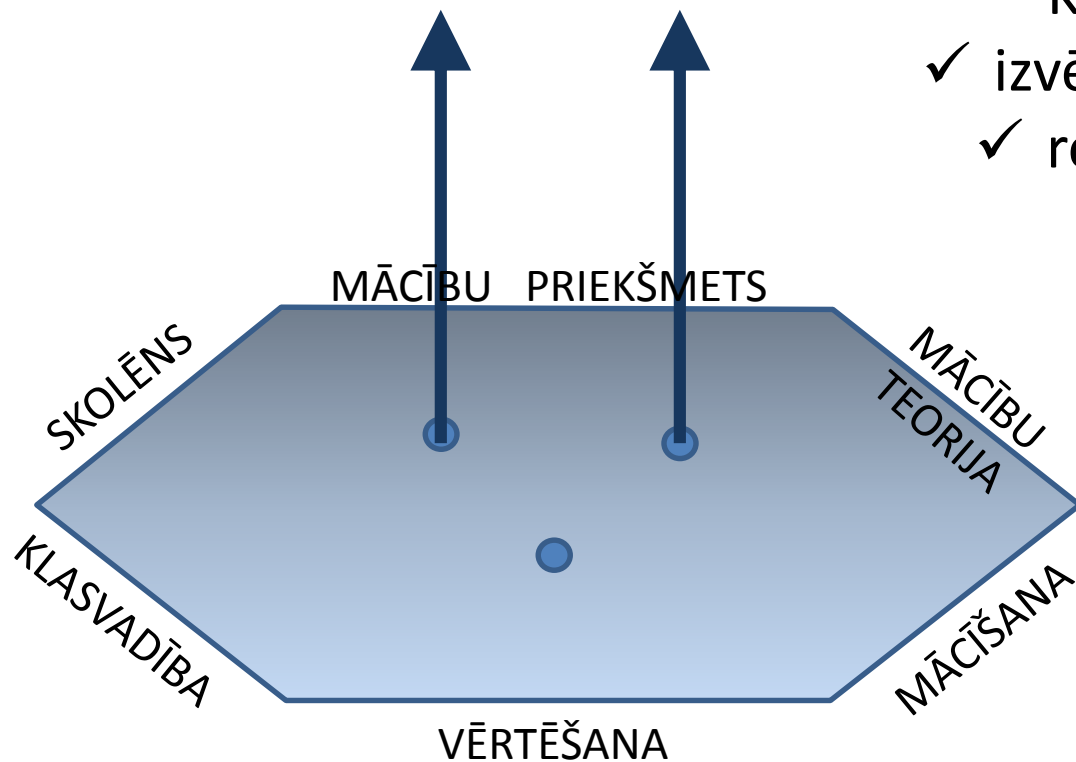
Skolotāja profesionalitāte	<p style="text-align: center;">Snieguma apraksts</p> <p style="text-align: center;">Kā skolotājs sniedz atgriezenisko saiti?</p>
Iesācējs	<i>Demonstrē izpratni par savlaicīgas un piemērotas atgriezeniskās saites nepieciešamību</i>
Pamata līmenis	<i>Nodrošina savlaicīgu, efektīvu un piemērotu atgriezenisku saiti skolēniem par viņu sasniegto pret plānoto sasniedzamo rezultātu (mācību mērķi)</i>
Profesionāls līmenis	<i>Nodrošina mērķtiecīgu atgriezenisko saiti, kas balstās informētos un savlaicīgos spriedumos par katra skolēna mācīšanās vajadzībām, lai sekmētu mācīšanās progresu, izvēloties piemērotāko no efektīvu paņēmienu spektra.</i>
Eksperts (meistars, līderis)	<i>Modelē praktiskus paraugus un iniciē programmas kolēģu atbalstam, kā lietot savlaicīgus, efektīvus un piemērotus paņēmienus.</i>

/no National Professional Standards for Teachers, p 16; Austrālija, 2011/

Kādas ir manas

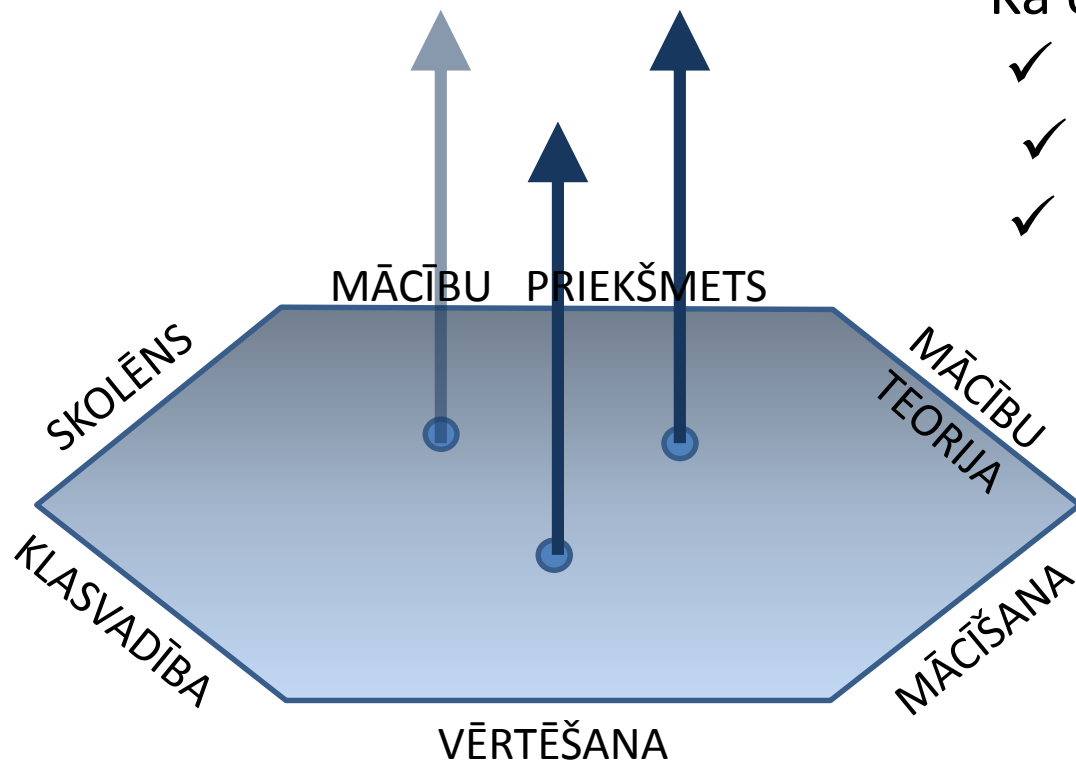
- ✓ spējas,
- ✓ ieguldīšanās,
- ✓ vērtības?

"Es pilnveidojos"

Kā es mācos:

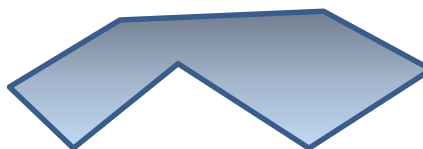
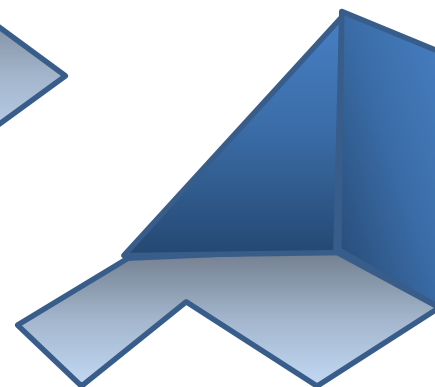
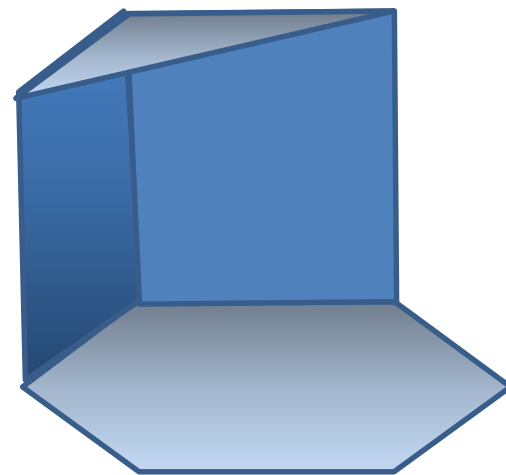
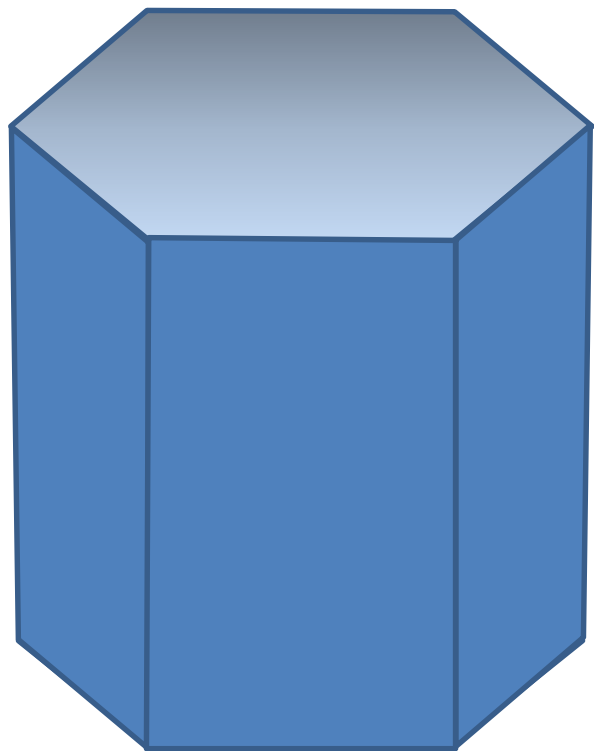
- ✓ izvērtēt savu darbu,
- ✓ reflektēt par to,
- ✓ ...

"Es sadarbojos"

Kā es sadarbojos:

- ✓ ar skolēniem,
- ✓ ar kolēģiem,
- ✓ ar vecākiem?
- ✓ ...

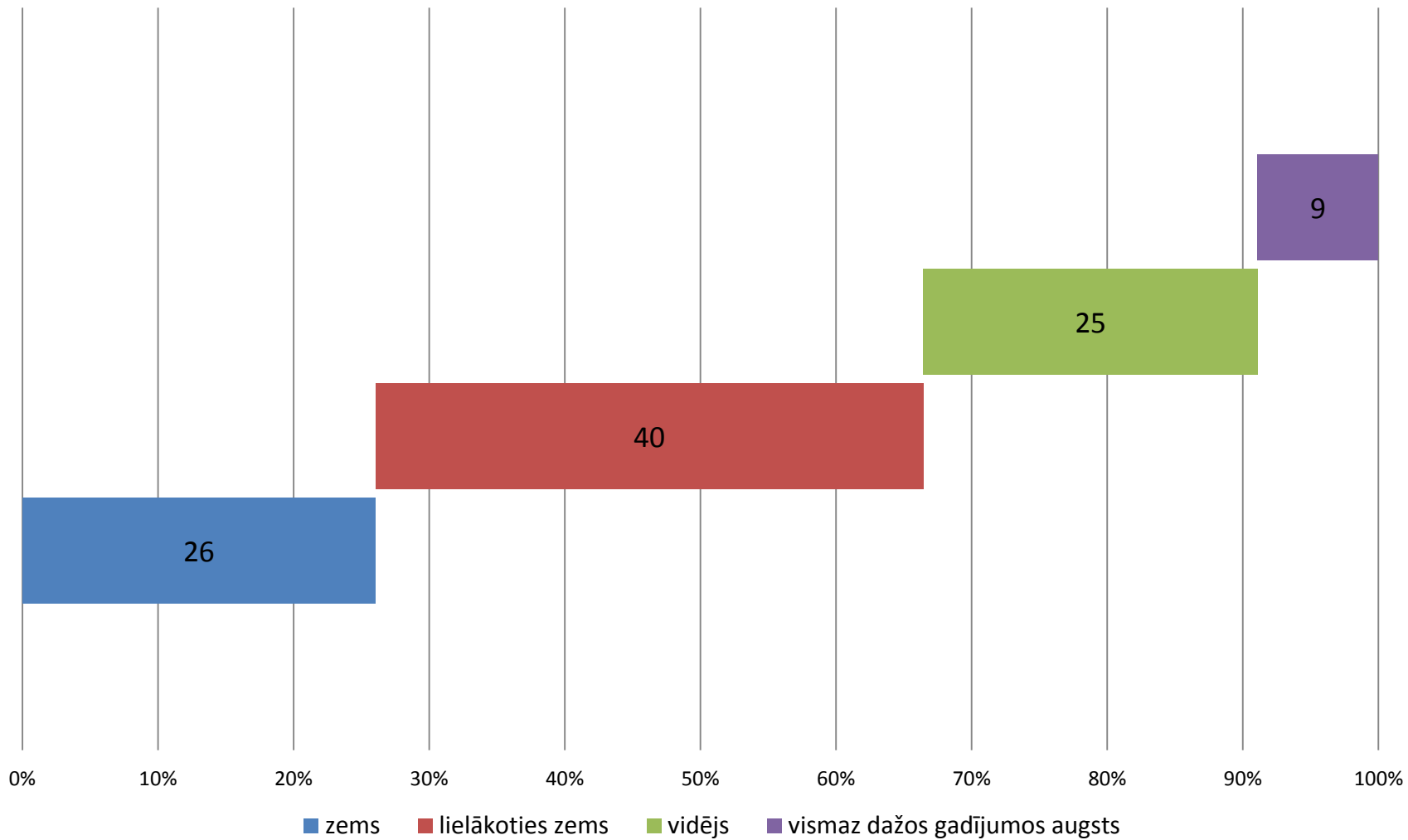

KO DARĪT?

Skolēna izziņas darbības dziļums

% no vērotajām stundām

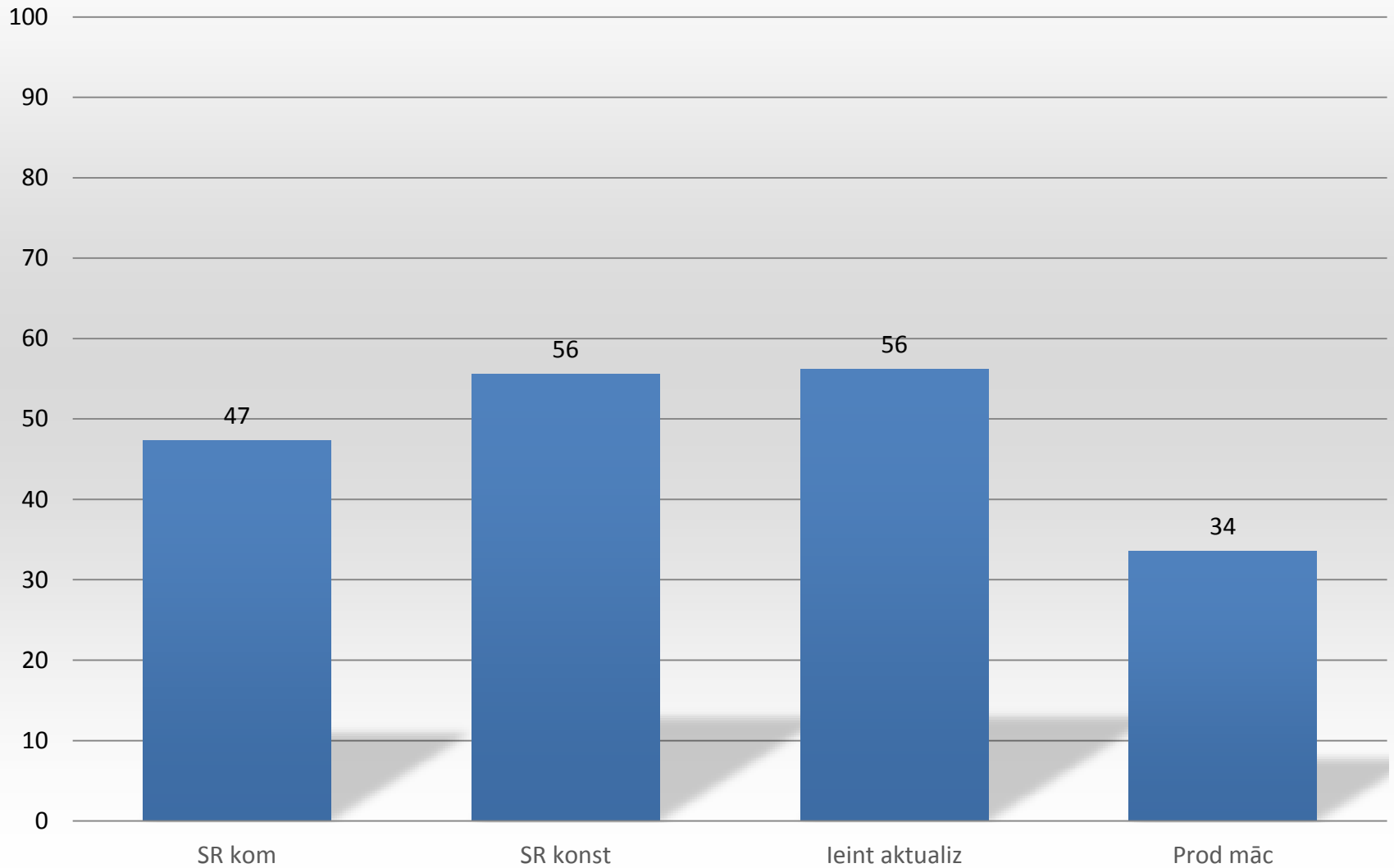
2013.; 205 stundas

Pieņemams līmenis % vēroto stundu

2013.; 205 stundas

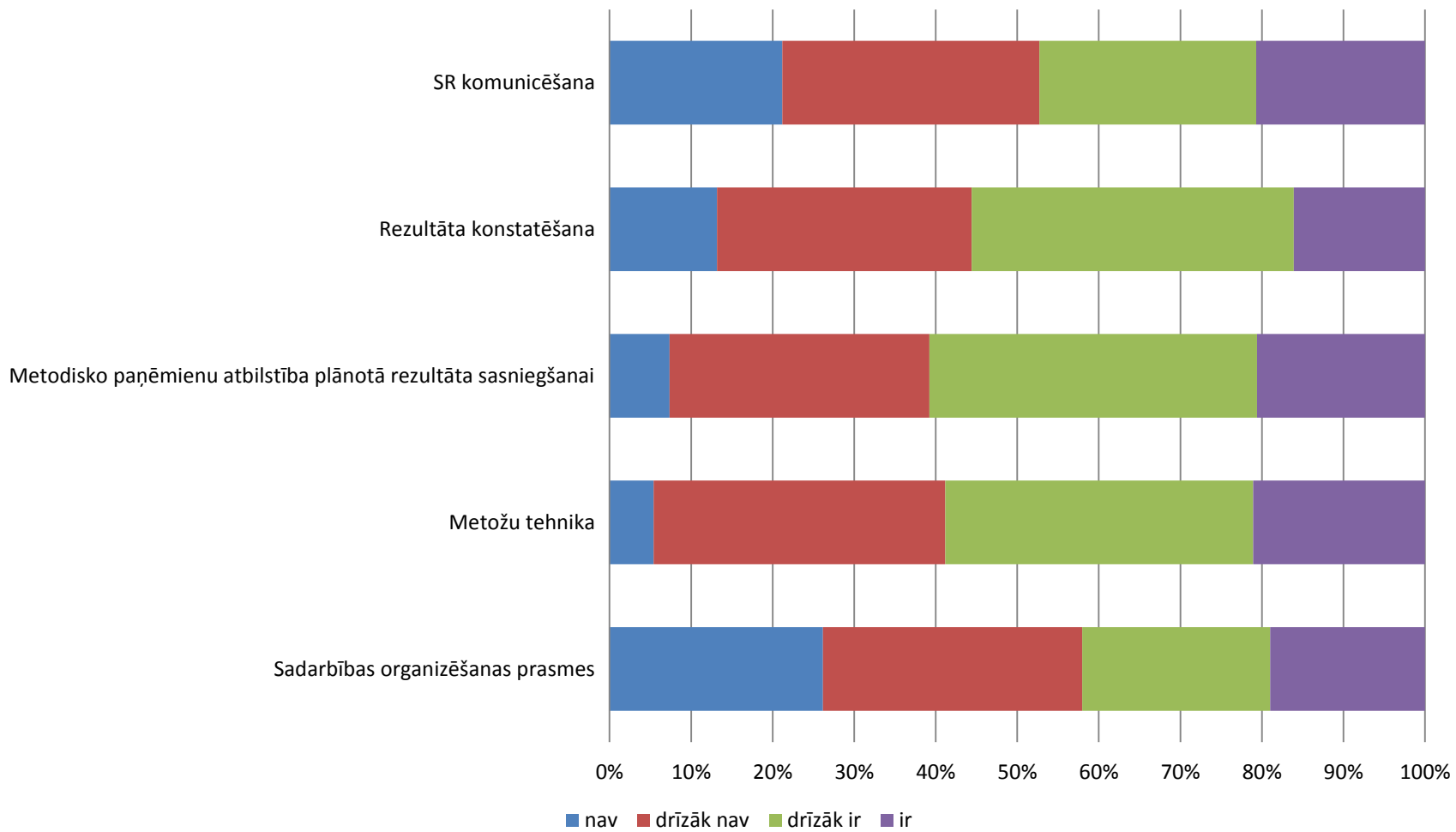
Pieņemams līmenis: 2-3 punkti Likerta skalā (0-3)

Skolotāja darbība stundā

% no vērotajām stundām

2013.; 205 stundas

- **Pretruna** starp skolotāju pašu definētām mācīšanās vajadzībām un ekspertu vērojumiem, skolotāju demonstrētajām analīzes un refleksijas prasmēm nodarbībās

Skolotāju aptauja par mācīšanās vajadzībām

2011; 92 resp.

	noteikti nē	drīzāk nē	nezinu	jā	ļoti nep.
Fiksēt kolēģa stundā notiekošo, saskatīt pozitīvo un noformulēt jautājumu kolēģim par stundu	10.9	34.8	33.7	19.6	1.1
Analizēt stundu no skolēna jēgas un skolotāja darbības efektivitātes aspekta	5.4	35.9	30.4	25.0	3.3
Dot kolēģim noderīgu atgriezenisko saiti	6.5	33.7	32.6	26.1	1.1
Pieņemt kolēģu atgriezenisko saiti, ieteikumus	5.4	39.1	35.9	18.5	1.1
Izvērtēt savas stiprās un vājās puses	13.0	27.2	34.8	22.8	2.2
Veikt savas darbības pētījumus, lai uzlabotu savu mācīšanu	12.0	23.9	30.4	29.3	4.3

Palielinās analīzes garums, dziļums, skolotāju izpratne par analīzes jēgu

Sākumā: *Kāpēc vajag tik sīki par visu runāt.*

Vidusposmā: *Vienmēr viens un tas pats – sāk apnikt, vai mēs neieciklējamies?*

Vēlāk: *Nepaguvām par visu pārrunāt.*

Neskatoties uz to, ka dažreiz bija „karsti”, cilvēki novērtē, ka tikai diskutējot, apmainoties ar domām, idejām var nonākt pie labāka rezultāta. Man patika un es to vērtēju ļoti augstu, ka mēs varam atklāti runāt par kādu jautājumu un mums var būt atšķirīgi viedokļi.

No skolotāju izvērtējumiem sākumposmā, par ieguvumu no stundas vērošanas

- *Ļoti laba stunda.*
- *Izmantošu ideju - darba lapas.*
- *Vienmēr interesanti paskatīties cita skolotāja stundu.*
- *Man patika spēle.*
- *Varēšu izmantot uzdevumus darbam ar interaktīvo tāfeli.*

No eksperta pierakstiem stundas analīzes gaitā:
Skolotāja E: „Pasakiet, kā vajag, un es tā darīšu”

IP skolu tīkla skolotāji par reģionālajiem semināriem ar stundu vērošanu un analīzi

2012. V, 74 resp.; 2013. I, 85 resp.

- *Mācījos atšķirt, ko patiešām zinu un protu jeb man tikai šķiet (es pieņemu) ka zinu.*
- *Iespējams, jāmeklē kāda forma, kas vēl precīzāk ļautu izvērtēt stundu. Varbūt katram vērotājam jāpievērš uzmanība tikai vienai konkrētai lietai un tad katrs reflektē par to?*
- *Mēs mācāmies atvērt klases durvis, mēs mācāmies nebaidīties kļūdīties, mācāmies reflektēt.*

Skaidri var konstatēt 3 līmeņus/fāzes kā pakāpeniski treniņu rezultātā pilnveidojas skolotāju analīzes prasmes, refleksija

- Paņem atsevišķus elementus no vērotās stundas un spēj tos 1:1 izmantot līdzīgā situācijā.
- Meklē atbildes uz jautājumiem: kas, kā un kāpēc notiek šajā stundā un kā to var pārnest uz manu praksi
- Pats daru un analizēju – kā izmaiņas ietekmē rezultātu

No skolotāju motivācijas vēstulēm:

- *Vēlos piedalīties skolu sadarbības tīklā, lai .. balstoties uz skolotāju savstarpēju sadarbību un uzticēšanos, attīstītu skolā uz mācīšanos sadarbojoties vērstu kultūru ar skaidriem mērķiem – konkrētu rezultātu, noderīgas atgriezeniskās saites nodrošināšanu visiem mācību procesā iesaistītajiem.*
- *Lai gan mūsu skolas pedagogi ir profesionāļi savā darbā, dažreiz rutīna neļauj saskatīt iespējas, kā darbu stundās padarīt efektīvāku. Kolēģi, vērojot stundas dažādus aspektus, var palīdzēt rast risinājumus problēmām, kuras stundas gaitā nepamanām, kā arī ieteikt piemērotākās darba formas, lai daudzveidīgāk izmantotu skolotāja zināšanas un klasē esošos resursus. .. darbība skolā veicina skolotāju sadarbību, konkurētspējīgu izaugsmi un pašanalīzes prasmes.*

Īstenošanā iesaistītie posmi

Uzdevumi reformu ieviešanā

Skola

Skolotāji

- īsteno atbilstošu mācību procesu klasē
- sadarbojas, apmainoties pieredzē ar kolēģiem, lai uzlabotu skolēnu rezultātus
- iesaista vecākus, ja tas nepieciešams skolēnu snieguma uzlabošanai

Skolu
vadītāji

- definē un virza nepieciešamo pārmaiņu ieviešanas stratēģiju savā skolā
- īsteno pārmaiņu vadību mācību un administratīvajā darbā skolā
- iesaista skolas apkārtējo kopienu pārmaiņu mērķu sasniegšanā

Pašvaldība

Izglītības
pārvalde

- nodrošina mērķtiecīgu atbalstu skolu un uzraudzības atbilstībai
- veicina komunikāciju starp skolu un centru (valsti)
- sekmē sadarbību starp skolām
- amortizē kopienas pretošanos pārmaiņām

Valsts

IZM

- rada ieviešanas sistēmas stratēģiju
- rada atbalsta un atbildības mehānismus izvirzīto mērķu sasniegšanai
- nostiprina lēmumu pieņemšanas tiesības un atbildības katrai vienībai katrā no līmeņiem
- ceļ nepieciešamo prasmju un vadības kapacitāti visos sistēmas līmeņos

Ko stundu vērošanas dati rāda par pārmaiņu ienākšanu dabaszinātnēs un matemātikā?

- Vērotas, transkriptētas 205 mācību stundas, t.sk. 83 matemātikā, 70 dabaszinātnēs
- 10 dažādu tipu skolas; 96% matemātikas un dabaszinātņu skolotāju

Stundu vērošanas un analīzes vajadzībām izvirzīti kritēriji

Kā notiek skolēnu mācīšanās:

- kognitīvās darbības produktivitāte (t.i. cik dziļi notiek izziņas process)
- sadarbība
- mācīšanās organizācijas analīzei - mācīšanās mērķu skaidrība skolēniem; kāds ir stundā sasniegtais rezultāts un kā to konstatē; kā notiek mācīšanās balstoties uz iepriekšējo pieredzi, interesi.

Skolotāja prasmju konstatēšanai

- Metodisko paņēmienu atbilstība plānotā rezultāta sasniegšanai
- Metožu tehnika
- Sadarbības organizēšanas prasmes